

ด่วนที่สุด
ที่ นพ ๐๐๒๓.๔/ว ๔๘๑๙

ศาลากลางจังหวัดนครพนม
ถนนอภิบาลบัญชา นพ. ๔๘๐๐๐

๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การทำกิจการนอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด
ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๕๗๕๓ ลงวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดนครพนมได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับแนวทาง
การทำกิจการนอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ

จังหวัดนครพนมจึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติดังกล่าวให้อำเภอทราบ และให้แจ้งองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวรวิทย์ พิมพ์นิล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐ ๔๒๕๑ ๕๗๒๐

(นายวิษณุ ลีมางค์ นิติกรปฏิบัติการ ๐๘ ๖๓๖๔ ๒๘๘๒)

กรมงานกฎหมาย
เลขรับ 1537
วันที่ 12 ธ.ค. 2568
เวลา

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด นครพนม
เลขทะเบียนรับ 13077 วันที่ 12 ธ.ค. 2568
ส.บ. ☐ ก.บ. ☐ ก.ส. ☒ ก.ก. ☐ ก.บ. ☐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๘ ธันวาคม ๒๕๖๘

รับที่ 16790
วันที่ ๙ ธ.ค. ๒๕๖๘
เวลา

เรื่อง การทำกิจการนอกเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกรณีเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการประสานจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลจากศูนย์เฉพาะกิจบูรณาการความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย สด. (ศอ.สด.) กรณีให้ความช่วยเหลือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุอุทกภัยหรือภัยพิบัติที่ประสงค์จะให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุอุทกภัยหรือภัยพิบัติจะเข้าข่ายเป็นการดำเนินการกิจการนอกเขตหรือไม่ หากเป็นกิจการนอกเขตจะสามารถขอยกเว้นการขออนุมัติการทำกิจการนอกเขตได้หรือไม่ อย่างไร

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า การทำกิจการนอกเขตขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลมีหลักการเดียวกันคือการดำเนินการกิจการตามอำนาจหน้าที่บางประการนอกเขตของตนที่สามารถกระทำได้หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการดำเนินการนั้นมีความจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตของตนโดยมีลักษณะเป็นการสาธารณูปโภคหรือสาธารณูปการ มิใช่การดำเนินการที่เป็นไปเพื่อการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือการดำเนินการลักษณะเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๘๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อพิจารณาเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ โดยเฉพาะกรณีอุทกภัยแล้ว การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุสาธารณภัยประสงค์ให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยไม่ว่าจะเป็นเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือบุคลากรตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรณีจึงไม่เข้าเงื่อนไขการดำเนินการกิจการนอกเขตที่จะต้องขออนุมัติก่อนดำเนินการ เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตของตนหากแต่เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติเท่านั้น อีกทั้ง แม้ปรากฏว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสบเหตุสาธารณภัยได้ดำเนินการนอกเขตพื้นที่ของตนเพื่อตั้งสำนักงานหรือหน่วยบริการเฉพาะกิจก็ไม่เข้าเงื่อนไขการดำเนินการกิจการนอกเขต เพราะเป็นไปเพื่อการบริหารงานภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิใช่เพื่อการจัดทำบริการสาธารณะ

/เทียบเคียง ...

เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) เรื่องเสร็จที่ ๙๑๐/๒๕๔๗ จากที่กล่าวมาข้างต้น กรณีเกิดเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติที่อาจมีการดำเนินการนอกเขตพื้นที่ของตนไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ประสบเหตุสาธารณภัย และภัยพิบัติที่ประสงค์ให้การช่วยเหลือก็ไม่จำเป็นต้องนำเรื่องการทำกิจการนอกเขตมาพิจารณาแต่อย่างใด

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอแจ้งแนวทางปฏิบัติให้จังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อโปรดทราบและโปรดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีรุตม์ ศุภวิบูลย์ผล)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
กลุ่มงานวินิจฉัยและกำกับดูแล
โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๓๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์

การทำกิจกรรมนอกเขตปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีเกิดสาธารณภัยหรือภัยพิบัติ

หลักการทำกิจกรรมนอกเขต (ในภาวะปกติ)

ใช้บังคับกับ

อ.บ. เทศบาล อบต.

✓ เชิญชวนทำได้

- ✓ มีความจำเป็นด้านนอกเขตของตน
- ✓ เพื่อประโยชน์ประชาชน "ในเขตของตน"
- ✓ เป็นกิจกรรมสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ

✗ ยกเว้น

- ✗ การบริหารงานภายใน อบท.
- ✗ ดำเนินการแก้ไขชั่วคราว

อ้างอิงกฎหมาย: ม.46 พ.ร.บ. อบจ. / ม.57 กวิ,
ม.50 พ.ร.บ. เทศบาล / ม.73 พ.ร.บ. สถาปนาและอบต.

แต่เมื่อเกิด
สาธารณภัย/
ภัยพิบัติ!

★ ไม่ถือเป็นการทำกิจกรรมนอกเขต ★

กรณีช่วยเหลือ อบท. อื่น

อบท. A
(ปกติ)

สถานการณ์: กองหิน (ไม่ท่วม)
ข้ามเขตไปช่วย กองหิน (ท่วม)
การกระทำ: ส่งเครื่องจักร, อุปกรณ์,
บุคลากรไปช่วยเหลือ

เหตุผลทางกฎหมาย: ไม่เข้าเงื่อนไข
การทำกิจกรรมนอกเขต เพราะ
"ไม่ได้ทำเพื่อประโยชน์ประชาชน
ในเขตตนเองเป็นหลัก"
(ทำเพื่อนุชธรรม/ตามกฎหมายสาธารณภัย)

กรณี อบท.
เกิดสาธารณภัยทำนอกเขต

อบท. B
(สาธารณภัย/ภัยพิบัติ)

สถานการณ์: กองหิน (ผู้ประสบภัย)
ย้ายไปตั้ง สนง.ชั่วคราวนอกพื้นที่
การกระทำ: ตั้งหน่วยบริการเฉพาะกิจ /
ที่พักพิงชั่วคราว / สำนักงาน

เหตุผลทางกฎหมาย: ไม่เข้าเงื่อนไข
การทำกิจกรรมนอกเขต เพราะ
"เป็นการบริหารงานภายใน
และทำชั่วคราว"
(ไม่ใช่บริการสาธารณะ)

บทสรุปการปฏิบัติ

ดังนั้น ในกรณีเกิดสาธารณภัย...
ไม่ว่าจะเป็น "อบท. ที่ประสบภัย"
(ทำนอกเขต)
หรือ "อบท. ที่ให้ความช่วยเหลือ"
(ข้ามไปช่วย)

✓ "ไม่จำเป็นต้องนำเรื่องการทำกิจกรรมนอกเขตมาพิจารณา"
(ดำเนินการได้เลยตามอำนาจหน้าที่
และกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง)

อ้างอิง:
เทียบเคียงความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา
(คณะที่ 1)
เรื่องเสรีที่ 910/2547